

Rudīte Rinkeviča

E-kulturoloģija. Kultūras pastāvēšanas indikatori

Materi ls izstr d ts
ESF Darb bas programmas 2007. - 2013.gadam sCilv kresursi un nodarbin t ba+
priorit tes 1.2. slzgl t ba un prasmes+
pas kuma 1.2.1.sProfesion l s izgl t bas un visp r jo prasmju att st ba+
aktivit tes 1.2.1.2. sVisp r jo zin zanu un prasmju uzlabozana+
apakzaktivit tes 1.2.1.1.2. sProfesion laj izgl t b iesaist to pedagogu
kompetences paaugstin zana+

**Latvijas Universitātes realizētā projekta
„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”**

(Vienozan s Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,
LU re istr cijas Nr.ESS2009/88) stenozanai.

Rīga, 2010

III. Kultūras procesi un starpkultūru attiecības

Trezimcibu stunda

Kultūras pastāvēšanas indikatori

Materiālu sagatavojusi Dr.philol. Rudite Rinkeviča

Kultūras indikatori . t das ar kult ūru saist tas par d bas, ko var raksturot ar datiem un skait iem.

Piemērs: kultūrpolitikas indikatori

avots: Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006. . 2015.gadam sNacionālā valsts+

- " % iedzīvotāju skaita dinamika, kas pastāvīgi piedalās Latvijas kultūras dzīves norisēs, t.sk. amatierkustību iesaistotais skaits, amatiermākslas un profesionālās mākslas norišu apmeklētāju skaits;
- " Latvijā izdoto latviešu oriģinālās literatūras izdevumu nosaukumu skaits attiecībā pret kopējo literatūras izdevumu skaitu;
- " latviešu oriģinālās dramaturģijas uzvedumu skaits attiecībā pret kopējo jaunuzvedumu skaitu;
- " latgaliešu rakstu valodā izdoto grāmatu, periodisko izdevumu skaita % pieaugums;
- " līvu (lībiešu) kultūrai veltītu izdevumu skaita pieaugums;
- " % latviešu filmu izrādīšanu dinamika Latvijas kinoteātros attiecībā pret citu valstu filmām;
- " reģistrēto nemateriālās kultūras mantojuma izpausmju skaits Latvijā;
- " muzeju, arhīvu, bibliotēku, kultūras pieminekļu un kultūrvēsturisku vietu apmeklētāju skaita % dinamika;
- " restaurēto un atjaunoto kultūras pieminekļu skaita % pieaugums attiecībā pret kopējo pieminekļu skaitu;
- " avārijas stāvoklī esošo kultūras pieminekļu skaits attiecībā pret kopējo pieminekļu skaitu;
- " % apskatei pieejamo kultūras pieminekļu skaits attiecībā pret kopējo pieminekļu skaitu;
- " muzejos, arhīvos un bibliotēkās uzkrāto vienību % pieaugums

Ar kultūras indikatoru pētījumiem
galvenokārt nodarbojas
kultūras socioloģija

Ko varam uzzināt kultūras indikatore pētījumu rezultātā?

Kultūras indikatori

```
graph TD; A[Kultūras indikatori] --- B[atklāj, kāds ir pašreizējais stāvoklis kultūrā: kuras parādības kļūst nozīmīgas un kuras savu aktualitāti zaudē vai ir jau zaudējušas]; A --- C[rāda iespēju paredzēt nākotnes attīstības tendences, kādas kultūras jomas cilvēkiem var būt saistošas]; A --- D[rosina izstrādāt valsts politiku, lai regulētu kultūras procesus mūsdienu sabiedrībā]
```

atklāj, kāds ir **pašreizējais stāvoklis kultūrā**:
kuras parādības kļūst
nozīmīgas un kuras
savu aktualitāti
zaudē vai ir jau
zaudējušas

rāda iespēju paredzēt
**nākotnes attīstības
tendences**, kādas kultūras
jomas cilvēkiem
var būt saistošas

rosina izstrādāt
valsts politiku,
lai regulētu kultūras
procesus mūsdienu sabiedrībā

Latvij kultūras indikatoru noteikšanas nozīmīgā ir

kultūras nami
un centri

www.salaspils.lv

kultūras izglītības
iestādes

www.vieglicelot.lv

Kult ūras ministrija

www.foto.delfi.lv (foto: Juris Zari ņs)

Kultūrai paredztais finansējums,
fondi, kas atbalsta kultūras projektus.
Latvijā vadozais -
**Valsts Kultūrkapitāla
fonds**

VKKF

www.kkf.lv

sv tki

att I -R gas sv tki (2007)
www.lielais-kristaps.filmas.lv

Sabiedrības
ieinteresētība
izglītības un kultūras
procesos un
aktivitātēs

Foto: Raitis Plauks, 23.09.2010, www.ir.lv

Būtiskākie kultūras indikatori mūsdienu sabiedrībā:

- “ **izglītība,**
- “ indivīda **attieksme** pret kultūru (viņa spēja un vēlme uztvert kultūras procesus, gaumi),
- “ **sabiedrības ietekme** uz indivīdu,
- “ **naudas apgrozība** kultūrā (gan privāts, gan valsts),
- “ cilvēku **attieksme** pret dažādu veidu .
religiskajiem, etniskajiem, nacionālajiem,
*politiskajiem, neformālajiem . **svētkiem,***
- “ **izglītība.**

Uzdevums skol ņiem:

**miniet jums zin āmos piemērus, kas
apstiprina
minēto kultūras indikatoru
aktualitāti!**

2006. gada 18. aprīlī LR Ministru kabinets apstiprināja jaunu ilgtermiņa politikas pamatdokumentu kultūras jomā - **"Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015. "Nacionāla valsts"**". Valsts kultūrpolitikas vadlīniju mērķis ir veidot Latviju kā modernu nacionālu valsti Eiropas un pasaules kultūru daudzveidībā. Šis dokuments iezīmē ilgtermiņa pamatnostādnes un pagrieziena punktu nacionālās kultūras attīstībā nākamajos 10 gados, un vienlaikus tas ir Latvijas valsts un sabiedrības attīstības vīzijas redzējums caur kultūrpolitikas

prizmu.

www.kultura.lv

Valsts kultūrpolitikas vīzija 2015.gadā:

- “ Humāni, radoši un kultūratbildīgi cilvēki**
- “ Atvērta un saliedēta sabiedrība ar augstu dzīves kvalitāti**
- “ Latvija - nacionāla un konkurētspējīga valsts Eiropas Savienības un pasaules kultūru daudzveidībā**
- “ Dialogā balstīts, daudzveidīgs, izcils un pieejams kultūras process**

Kultūras telpas attīstības vīzija 2030. gadā

INDIKATORI 2030

Kultūras pasākumu apmeklējumu skaits (gadā uz 100 iedzīvotjiem) – **250**

Radozo industriju eksporta patsvars no visa valsts eksporta % - **5**

Latvijā producēto filmu skaits, gadā – **100**

Latviešu oriģinālo literatūras izdevumu skaits, gadā . **2500**

/izmantoti dati no Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas . Latvijas

ilgtspējīgas attīstības stratēģija (LIAS jeb

Latvija2030+, www.rapl.m.gov.lv) /

Jaut jums p rrun m:

K da ir j su kult ras telpas
att st bas v zija ?

Ar kultūras indikatoriem saistītie jēdzieni:

- ” kultūru kompetence – zināšanas, izpratne par citām kultūrām,
- ” kultūrpolitika . valsts noteikts un atbalstīts kultūras attīstības redzējums,
- ” kultūras process . mehānisms, kādā kultūras ietvaros pazīdē radīt informācija tiek iekauta sabiedrības apritē; izstrādāšana, nodošana tālāk.
- ” kultūras pluralisms - iespējami harmoniska saskare starp dažādiem cilvēkiem un grupām ar atzīšiem un kultūras identitāti.

E-kulturoloģija

Literatūra:

rgle A., Purīns V., Sviestīša I. Kulturoloģija. . Rīga: RaKa, 2009.

Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015. "Nacionālais valsts".

www.kultura.lv

www.km.gov.lv

www.rapl.gov.lv